

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 7 lipca 2022 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt II Ns 342/22, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, postanowił:

1. Oddalić wniosek
2. Uchylić postanowienie wydane przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi w dniu 27 kwietnia 2022 roku, sygn. akt II Ns 342/22
3. Zasądził od wnioskodawcy J. A. na rzecz uczestniczki E. A. kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Powyższe rozstrzygnięcie w całości zostało zaskarżone przez wnioskodawcę w całości. Apelujący wskazanemu postanowieniu zarzucił:

1. Naruszenie przez Sąd przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to:

1) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów, sprzeczną z zasadami logicznego rozumowania oraz doświadczenia zawodowego polegającego na:

a) bezpodstawnym przyjęciu przez Sąd, iż pomiędzy zainteresowanymi dochodziło do wzajemnych wyzwisk i naruszenia nietykalności cielesnej;

b) bezpodstawnym nieuwzględnieniu przyczyny, dla której zdarzało się, że wnioskodawca nie otwierał uczestnicze (i jej ojcu) drzwi przed przyjazdem policji;

c) bezpodstawnym nieuwzględnieniu przyczyny, dla której wnioskodawca jest zmuszony trzymać klucz w drzwiach podczas obecności na nieruchomości;

d) bezpodstawnym przyjęciu, iż obydwoje małżonkowie nie unikają kłótni;

e) bezpodstawnym przyjęciu i dokonaniu błędnych ustaleń w twierdzeniu, iż „aktualnie E. A. nie wchodzi na nieruchomość”;

f) dokonaniu błędnych ustaleń, iż E. A. będąc na nieruchomości w święta Wielkanocne „nie mogła wówczas otworzyć bramy wjazdowej i furtki”;

g) błędnym i bezpodstawnym przyjęciu przez Sąd, iż doszło do ustnej prowokacji ze strony uczestnika;

h) dokonaniu błędnych ustaleń jakoby po ustnej prowokacji uczestniczka „uprzedziła” o swoich zamiarach;

i) bezpodstawnym przyjęciu i bez podania przykładów przez Sąd, iż zeznania powołanych przez powoda świadków „wzajemnie się wykluczają”;

j) bezpodstawnym nieuwzględnieniu przez Sąd zeznań świadków powoda;

k) dokonaniu błędnych ustaleń w zakresie twierdzenia: „W sprawie jednocześnie nie ujawniały się takie okoliczności, które mogłyby wskazywać na to, że uczestniczka samodzielnie czy za pośrednictwem innych osób chciała wyrządzić krzywdę wnioskodawcy”;

l) pominięciu przez Sąd dowodów z nagrać wideo pokazujących fakt wyrządzenia wnioskodawcy krzywdy;

- m) pominięciu przez Sąd dowodów z załączonych dokumentów z których wynika, iż uczestniczka świadomie wyrządziła krzywdę uczestnikowi oraz jego matce;
- n) bezpodstawnym przyjęciu, iż Sąd nie dał wiary przesłuchaniu zainteresowanych w zakresie wzajemnego oskarżania się o stosowanie przez drugą stronę przemocy;
- o) bezpodstawne przyjęcie, iż dostarczone nagrania dostarczają dowody na okoliczność tego, iż uczestnik dąży do eskalacji konfliktu;
- p) bezpodstawne przyjęcie przez Sąd, iż „Według Sądu, ze strony uczestniczki postępowania nie dochodzi również do umyślnych działań lub zaniechań naruszających prawa lub dobra osobiste wnioskodawcy, w tym naruszających jego godność lub powodujących szkody psychiczne, wywołujących cierpienia i krzywdy moralne, które należałoby zakwalifikować jako przemoc psychiczną”
- q) bezpodstawne przyjęcie przez Sąd, iż „od tego czasu dochodzi między stronami do częstych kłótni i awantur inicjowanych przez obie strony konfliktu”;
- r) bezpodstawne przyjęcie przez Sąd bez wskazania dowodów, iż „zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił na poczynienie ustaleń, iż strony zmierzają swoją postawą do konfliktu, a podczas awantur domowych wzajemnie sobie ubliżają”;
- s) bezpodstawne i błędne przyjęcie przez Sąd, iż „udział ich obojga w przepychankach oraz wzajemne prowokacje pozostają w ocenie Sądu na jednakowym poziomie”;
- t) bezpodstawne przyjęcie przez Sąd, iż „zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy bezsprzecznie pozwolił na przyjęciu, iż E. A. chcąc dostać się do wnętrza domu w kwietniu 2022 roku, wybiła szybę w drzwiach balkonowych za pomocą kostki brukowej. Należy jednak mieć na uwadze kontekst tego wydarzenia, a w szczególności okoliczność, iż to wnioskodawca nie zezwolił jej na wejście do wnętrza wspólnego domu, że uczestniczka uprzedziła wnioskodawcę o zamiarze wybicia okna, jeżeli ten nadal odmówi jej prawa wejścia, a także prowokacyjne zachowanie wnioskodawcy, który słownie namawiał ją do wybicia szyby i nagrywał całe zajście, a nadto uniemożliwił otwarcie przez uczestniczkę drzwi balkonowych oraz kierował wobec jej inwektywy. Mając na uwadze powyższe, a w ocenie Sądu zachowanie uczestniczki nie stanowiło przemocy, a jedynie próbę dostania się do wnętrza wspólnego domu, którą aktywnie udaremniał wnioskodawca”.
- u) błędne przyjęcie przez Sąd, że wnioskodawca kierował w stronę uczestniczki inwektywy, w sytuacji gdy było zupełnie odwrotnie.
- v) błędne przyjęcie przez Sąd, iż zachowanie uczestniczki (będącej w amoku), grożącej wybiciem szyby kostką betonową, wydzieraniu się, obrażaniu powoda, akcie wandalizmu – nie miało cech przemocy, a jedynie próbę dostania się do wspólnego wnętrza;
- w) zaniechaniu przez Sąd przytoczenia faktu, iż uczestniczka założyła sprawę karną, w której opisuje siebie m.in. jako ofiarę przemocy fizycznej, a tym samym zaniechaniu przez Sąd oceny na ile uczestniczka zachowuje się jako ofiara przemocy fizycznej, i na ile dąży do „bezpiecznego” kontaktu z wnioskodawcą – nie czekając na przyjazd policji, którą wezwał powód;
- x) błędnym i bezpodstawnym przyjęciu przez Sąd, iż jednocześnie w sprawie brak jest wiarygodnych dowodów pozwalających przyjąć, iż uczestniczka swoim zachowaniem chciała wyrządzić wnioskodawcy krzywdę, działając choćby w zamiarze ewentualnym. Podczas gdy nagrania załączone do sprawy pokazują sytuację, w których uczestniczka aktywnie prowokuje wnioskodawcę również poprzez deptanie go, obrażanie słowne, czy nie dawanie mu spać;

y) błędne przyjęcie przez Sąd, iż „Nadto zachowanie samego wnioskodawcy nie świadczy o tym, aby czuł się zagrożony ze strony żony bowiem podejmował z żoną dyskusję, prowokował ją do podejmowania radykalnych działań, nie stronił od żony i nie unikał z nią kontaktu fizycznego. Podczas, gdy każdorazowo wnioskodawca prosi uczestniczkę, aby ta się uspokoiła i/lub finalnie oddała się od niej;

z) bezpodstawne i błędne przyjęcie, iż „Co więcej, w ocenie Sądu także inne zachowania uczestniczki w postaci kłótni, krzyków i kierowaniu inwektyw wobec wnioskodawcy nie spełniały przesłanek pozwalających ich za uznanie przemocy w rodzinie”. W sytuacji, gdy użycie drugiej stronie, wrzaski, zakłócanie spokoju nocnego, to jedne z elementów przemocy psychicznej;

aa) błędne przyjęcie przez Sąd, iż: „Zdaniem Sądu wnioskodawca nie boi się małżonki, lecz żywi do niej głęboką niechęć”, w sytuacji gdy zachowanie uczestniczki jest daleko odmienne od spokojnego, przewidywalnego i racjonalnego nie tylko w stosunku do wnioskodawcy, ale i osób postronnych.

2. Bezpodstawne oddalenie pytań wnioskodawcy do uczestniczki i jej świadka na rozprawie sądowej.

Mając to uwadze, wnioskodawca wniósł o:

1. Zmianę wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi poprzez ustalenie zakazu zbliżania się do nieruchomości na odległość nie mniejszą niż 50 m przez okres 2,5 roku od czasu uprawomocnienia się niniejszego postępowania (okres 2,5 roku został przyjęty jako czas, w którym powinna rozpocząć się i zakończyć sprawa o podział majątku);

2. Udzielenie zabezpieczenia na czas postępowania polegającego na zakazie zbliżenia się uczestniczki E. A. do nieruchomości i jej otoczenia na odległość nie mniejszą niż 50 m.

Uczestniczka ustosunkowała się do treści wywiedzionej apelacji, wnosząc o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej oraz zasądzenie od wnioskodawcy na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne. Zważywszy na to, w ocenie Sądu odwoławczego brak jest konieczności przytaczania dokonanych ustaleń.

Rozważania natury merytorycznej rozpocząć należy od wskazania, że skarżący przedmiotowemu rozstrzygnięciu zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 233 § 1 k.p.c., które miało polegać na dowolnej a nie swobodnej ocenie dowodów sprzecznej z zasadami logicznego rozumowania oraz doświadczenia zawodowego.

Zarzut apelującego uznać należało za chybiony. Przypomnienia wymaga, że organ procesowy ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego, wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. Przepisy proceduralne gwarantują przy tym, że ocena sędziowska nie może być nacechowana swoistą dowolnością. Unormowanie art. 233 § 1 przy uwzględnieniu unormowania art. 327¹ § 1 k.p.c. nakłada bowiem na sąd orzekający następujące obowiązki: wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, uwzględnienia wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, skonkretyzowania okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych dowodów mających znaczenie dla oceny mocy dowodowej, oraz wskazania jednoznacznego kryterium oraz argumentacji pozwalającej na weryfikację poczynionej oceny w przedmiocie uznania dowodu za wiarygodny bądź jego zdyskwalifikowanie, a ostatecznie – odzwierciedlenia w treści uzasadnienia orzeczenia dowodów, na których sąd się oparł i przyczyn odmowy wiarygodności innym zebranym materiałom. Reasumując, swobodna ocena dowodów skorelowana jest z wymaganiami płynącymi z przepisów prawa procesowego, doświadczenia życiowego,

regułami logicznego myślenia i poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i, wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Ustalenia faktyczne dokonane na podstawie tak ocenionych dowodów nie mogą wykazywać błędów faktycznych, tzn. nie mogą być sprzeczne z treścią dowodów, jak i logicznych (błędności rozumowania i wnioskowania) (wyr. SA w Szczecinie z 20.11.2007 r., III AUa 598/07, niepubl.). Jak wielokrotnie wyjaśniano w orzecznictwie Sądu Najwyższego, zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może być uznany za zasadny jedynie w wypadku wykazania, że ocena materiału dowodowego jest rażąco wadliwa, czy w sposób oczywisty błędna, dokonana z przekroczeniem granic swobodnego przekonania sędziowskiego, wyznaczonych w tym przepisie. Powyższe rozumieć należy więc w ten sposób, że zarzut naruszenia swobodnej oceny dowodów, może być uznany za prawidłowy wówczas, gdy sąd orzekający wywiedzie wnioski całkowicie sprzeczne z doświadczeniem życiowym, czy też zasadami logicznego rozumowania.

Na gruncie analizowanego stanu faktycznego brak było przesłanek do uznania, że Sąd Rejonowy dokonał wadliwej oceny zgromadzonego materiału dowodowego. W ocenie Sądu drugiej instancji, przeprowadzone postępowanie dowodowe było prawidłowe w świetle zasad logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego. Na marginesie zauważyć należy, że zarzuty zawierające się w wywiedzionej przez skarżącego apelacji, stanowią wyłącznie polemikę z dokonaną przez Sąd pierwszej instancji, oceną zgromadzonego materiału dowodowego. Jak wynika z powyższego, do skutecznego zakwestionowania przeprowadzonego postępowania dowodowego i wywiedzionych z niego wniosków, potrzebne jest dokonanie adekwatnej analizy zgromadzonego materiału i wykazanie, że skład orzekający dopuścił się naruszenia polegającego na ocenie sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego czy logiki. Trzeba tu bowiem zauważyć, że nawet jeśli zgromadzony materiał dowodowy pozwala na wywiedzenie pewnych ustaleń całkowicie odmiennych od tych, które wywiódł sąd orzekający, to jeśli mieszczą się one w granicach wynikających z art. 233 § 1 k.p.c., to jako takie powinny się one ostać. Oznacza to, że taka okoliczność nie stanowi skutecznej przesłanki zakwestionowania dokonanych ustaleń. Zdaniem Sądu Okręgowego w realiach przedmiotowej sprawy w istocie Sąd Rejonowy dokonał ustaleń, cechujących się spójnością i zgodnością z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, co uniemożliwia ich zakwestionowanie i dokonanie zmiany wydanego orzeczenia.

W ocenie Sądu Okręgowego, każda ze stron niniejszego postępowania charakteryzuje się silną niechęcią względem współmałżonka, a przeprowadzone dowody z zeznań świadków są subiektywne. Zgromadzony materiał dowodowy wprost wskazuje, że zarówno uczestniczka, jak i wnioskodawca wzajemnie dopuszczali się względem siebie szeregu zachowań o charakterze agresywnym – wyzwiska, przepychanki. Okoliczność ta w ocenie Sądu jest niewątpliwa. Zważywszy na obecną sytuację stron, której skutkiem jest niniejsze postępowanie, udało się ustalić przebieg licznych incydentów, w konsekwencji których na spornej nieruchomości pojawiały się służby mundurowe i zgodnie z tymi ustaleniami, każde z małżonków przejawiało postawy wrogie. Skoro więc tak, to w realiach analizowanego stanu faktycznego nie dochodzi do ziszczenia się przesłanek wynikających z art. 11a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a przede wszystkim nie sposób tu mówić o istnieniu relacji ofiary i oprawcy, bowiem w gruncie rzeczy każdy ze współmałżonków podejmuje działania nacechowane agresją i wrogością względem tego drugiego.

W odpowiedzi na zarzut oddalania pytań wnioskodawcy do uczestniczki i jej świadka, Sąd pragnie zauważyć, iż jego rolą jest czuwanie nad przebiegiem rozprawy oraz dyscyplinowanie jej uczestników. Zgodnie z treścią art. 227 k.p.c., przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Wedle zaś art. 235¹ § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd może pominąć mający wykazać fakt bezsporny, nieistotny dla rozstrzygnięcia sprawy lub udowodniony zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy. Mając to na uwadze trzeba zatem wskazać, że Sąd I instancji ma kompetencję do uchylania pytań i oddalania wniosków dowodowych w sytuacji, w której te są z punktu widzenia przedmiotu postępowania pozbawione znaczenia.

W świetle powyższego apelacja wnioskodawcy musiała ulec oddaleniu w myśl art. 385 k.p.c.

Wobec spornego charakteru niniejszego postępowania, o kosztach postępowania Sąd orzekł na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 20 w zw. z § 7 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015, poz. 1800 ze zm.).